

Elke editie van *Vlinders* vertellen onze projectleiders u wat zij over vlinders en libellen gelezen (en geschreven) hebben in wetenschappelijke literatuur.

Tekst:
Chris van Swaay
De Vlinderstichting

Nachtvlinders in Schotland

In het Verenigd Koninkrijk wordt bijna alles langer geteld dan waar dan ook in de wereld, en zo tellen ze daar ook al nachtvlinders sinds de jaren 1960. In dit artikel worden de gegevens voor Schotland nader uitgewerkt. Daarbij wordt zowel gekeken naar de aantalstrend (veranderingen in populatiegrootte, net als in onze meetnetten voor dagvlinders, nachtvlinders en libellen) en de trend in verspreiding, op basis van losse waarnemingen. Het aantal nachtvlinders in Schotland daalde met 20% tussen 1975–2014 en met 46% tussen 1990–2014. De verspreiding liet daarentegen een toename met 16% zien voor 1990–2014. De auteurs denken dat verschillende drukfactoren tot deze verschillen leiden: klimaatopwarming doet soorten noordwaarts uitbreiden (en

hun verspreiding toenemen), terwijl de populatiegroottes afnemen door een slechtere habitatkwaliteit, veranderingen in beheer en warmere en nattere winters.

Dennis, E.B., Brereton, T.M., Morgan, B.J.T. et al. *J Insect Conserv* (2019) 23: 369

Insectenonderzoek op auto's

Insecten zijn belangrijk vogelvoer, maar het valt nog niet mee hard aan te tonen dat de afname van insecten ook leidt tot een achteruitgang bij vogels. In dit onderzoek zijn insecten geteld op de voorruit van auto's die twee vaste routes in Denemarken reden tussen 1997 en 2017. Op de ene route nam het aantal insecten met 80% af, op de andere met 97%. Het aantal insecten op de voorruit nam toe gedurende

de dag, met stijgende temperatuur en was het hoogst in juni, maar nam af als het hard waaide. Het aantal insecten bleek goed te voorspellen uit hoe vaak boerenzwaluwen in de omgeving hun jongen voerden. De afname van het aantal insecten bleek zo van invloed op het broedsucces van boerenzwaluwen. Ook in Nederland zijn overigens insecten op auto's geteld: via de kentekenplaten. Dat onderzoek werd uitgevoerd door een consortium onder leiding van Wageningen Universiteit.

Moller, Anders. (2019). Parallel declines in abundance of insects and insectivorous birds in Denmark over 22 years. *Ecology and Evolution*.

Tekening Marjolein Varekamp, tekst Liesbeth van Agt.

Vlinderportret

In rust is de dagpauwoog een onopvallende vlinder: met dichtgeklapte vleugels is hij bijna zwart. Maar als hij zijn vleugels opent, zie je ineens die vier ogen. Een hongerige vogel die de vlinder als een lekker hapje beschouwt, zal hier zó van schrikken dat hij hem met rust laat. Zodat wij toch nog kunnen genieten van deze prachtige rode vlinder.